

REGIMUL JURIDIC AL LOSTRITEI (HUCHO HUCHO) ÎN ROMÂNIA

Cons. jur. dr. Mihai-Bogdan IONESCU-LUPEANU

Abstract

The subject of the study is the legal regime of the huchen (Hucho hucho) in Romania.

After a brief review of the history of the legal regime of this species in international law, European law and national law, the legislation in force is critically analyzed, resulting in a series of pertinent conclusions regarding the interpretation of the law and the need for a revival of judicial practice in relation to these. At the same time, de lege ferenda proposals are formulated aimed at amending and/or supplementing the provisions of the Government Emergency Ordinance no. 23/2008 on fishing and aquaculture, approved by Law no. 317/2009, with subsequent amendments and additions.

Keywords: *huchen, Hucho hucho, legal regime, Romania, strictly protected species, conservation.*

1. Introducere

Lostrita sau somonul de Dunăre (Hucho hucho)¹ este un pește răpitor dulcicol, fiind cel mai mare reprezentant al familiei Salmonidae din lume^{2,3}. Proiecția sa în

¹ Pe teritoriul României, lostrita mai este cunoscută și sub denumirile populare de bală, puică și lostucă [Andrada Ihuț, Andreas Zitek, Steven Weiss, Clemens Ratschan, Georg Holzer, Thomas Kaufmann, Daniel Cocan, Radu Constantinescu, Vioara Mireșan, *Danube Salmon (Hucho hucho) in Central and South Eastern Europe: A Review for the Development of an International Program for the Rehabilitation and Conservation of Danube Salmon Populations*, Bulletin UASVM Animal Science and Biotechnologies 71(2) / 2014, p. 87, col. 1]

² Au fost raportate exemplare măsurând 183 cm. și cu o greutate de până la 60 kg. [J. Freyhof, S. Weiss, A. Adrović, M. Čaleta, A. Duplić, B. Hrašovec, B. Kalamujić, Z. Marčić, D. Milošević, M. Mrakovčić, D. Mrdak, M. Piria, U. Schwarz, P. Simonović, S. Šljuka, T. Tomljanović, D. Zabrc, *The Huchen Hucho hucho in the Balkan region Distribution and future impacts by hydropower development*, RiverWatch & EuroNatur, 2015, p. 5].

³ Familia Salmonidae cuprinde 191 de specii, „cu o mare importanță economică la nivel global” [Sergiu Emil Georgescu, Andreea Dudu, Marilena Maereanu, *Lostrita, somonul Dunării – acvacultură și conservare* (2018)].

imaginarul colectiv s-a reflectat mai întâi în folclorul din arealul său de distribuție, iar, mai apoi, în literatura cultă, povestirea fantastică „Lostrița”, semnată de Vasile Voiculescu (1884-1963), fiind emblematică în acest sens.

Speranța de viață în sălbăticie este de peste 20 de ani, iar în captivitate de 25 de ani. În principiu, atinge maturitatea sexuală la vârsta de aproximativ 5 ani și o lungime de 65-70 cm., însă, dată fiind strânsa legătură dintre maturitatea sexuală, pe de-o parte, și greutatea corporală, respectiv lungimea individului, s-a constatat că aceasta poate fi atinsă mai devreme, la greutatea de 1-2 kg., masculii, respectiv 2-3 kg., femelele⁴.

Specie endemică în bazinul Dunării, a fost prezentă în trecutul (relativ) recent atât în fluviu cât și în afluenții săi din zonele montane și submontane, însă arealul său s-a redus la aproximativ un sfert din cel original⁵. În aceste condiții, lostrița nu mai este percepută ca o specie de pește de interes comercial, ci, mai degrabă, ca una de interes pentru pescuitul sportiv⁶.

Principalele amenințări la adresa speciei le reprezintă: amenajările hidrotehnice, consumul de apă de către industrie și agricultură, poluarea și eutrofizarea accelerată⁷.

De curând, în temeiul prevederilor art. 31 alin. (4) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice⁸, aprobată cu modificări și completări

⁴ Andrada Ihuț, Andreas Zitek, Steven Weiss, Clemens Ratschan, Georg Holzer, Thomas Kaufmann, Daniel Cocan, Radu Constantinescu, Vioara Mireșan, *op. cit.*, p. 88 col. 2 și 90 col. 2.

Exemplele din fermele de creștere ating maturitatea la vârsta de cc. 7 ani.

⁵ Constantin Gheorghe Cerbu, Marina Spînu, Carmen Dana Șandru, Aurel Vasiu, Diana Olah, Gheorghe Florinel Brudașcă, *Influence of the raising system on phagocytosis in the endangered Danube salmon (Hucho hucho)*, *Global Ecology and Conservation* 16 (2018) e00514. Material disponibil la <https://doi.org/10.1016/j.gecco.2018.e00514>. Accesat la data de 4 aprilie 2023.

În ultimele decenii, specia lostriță a fost introdusă experimental în ape situate în afara arealului său de distribuție, în state din Europa, America de Nord și Africa de Nord. Cele mai multe acțiuni de introducere au eșuat lamentabil din motive precum necunoașterea ecologiei speciei, utilizarea unor exemplare imature, durata scurtă a experimentului sau modificarea concepției care a condus la acțiunea de introducere. În puținele cazuri în care specia s-a aclimatizat și a fost observată împreună în habitatele naturale, efectivele acesteia sunt reduse, motiv pentru care nu pot contribui în mod decisiv la salvarea speciei de la extincție [J. Holčík, *Review of experiments with introduction and acclimatization of the huchen, Hucho hucho (Linnaeus, 1758) (Salmonidae)*. Material disponibil la <https://www.fao.org/3/ae997b/AE997B03.htm>. Accesat la data de 29 aprilie 2023].

⁶ J. Holčík, *op. cit.*

⁷ Constantin Gheorghe Cerbu, Marina Spînu, Carmen Dana Șandru, Aurel Vasiu, Diana Olah, Gheorghe Florinel Brudașcă, *op. cit.*

În trecut, supraexploatarea și braconajul au constituit cele mai importante amenințări la adresa speciei. Apreciem că, în prezent, impactul lor asupra efectivelor de lostriță aflate în habitatele piscicole naturale este nesemnificativ.

⁸ M. Of. nr. 442 din 29 iunie 2007.

prin Legea nr. 49/2011⁹, cu modificările și completările ulterioare¹⁰, a fost elaborat Planul național de acțiune pentru conservarea lostriței – Hucho hucho –, aprobat prin Ordinul ministrului mediului, apelor și pădurilor nr. 581/2023¹¹.

În România, lostrița constituie o specie critic periclitată¹², prezentă în râurile Vișeu, Tisa și Bistrița (pe porțiunea dintre lacul Bicaz și Vatra Dornei)¹³, precum și pe cursul superior al râului Mureș¹⁴, cu apariții sporadice în afluenții acestora.

Nu a fost efectuată o evaluare a efectivelor speciei la nivel național, datele existente în prezent fiind restrânse la populațiile aflate pe raza siturilor Natura 2000¹⁵, cu mențiunea că realizarea acestor evaluări s-a desfășurat într-o perioadă scurtă de timp și fără o metodologie unitară¹⁶.

Starea de conservare a speciei pe teritoriul României, pentru perioada 2018-2023, a fost evaluată, în vederea redactării raportului către Comisia Europeană în temeiul art. 17 din Directiva Habitate, ca fiind nefavorabilă/rea la nivelul regiunilor biogeografice alpină și continentală¹⁷.

2. Protecția speciei în dreptul internațional și european

Convenția privind conservarea vieții sălbatice și a habitatelor naturale din Europa, adoptată la Berna, la 19 septembrie 1979 și intrată în vigoare la 1 iunie 1982, semnată de cincizeci de state și de Uniunea Europeană, la care România a

⁹ M. Of. nr. 262 din 13 aprilie 2011.

¹⁰ „În scopul protecției și conservării speciilor, se elaborează planuri de acțiune naționale/regionale pentru fiecare specie, documente care conțin măsuri de acțiune și conservare, în conformitate cu planurile de acțiune pentru specii, agreeate la nivel internațional/european”.

¹¹ M. Of. nr. 230 din 21 martie 2023.

Obiectivele Planului sunt următoarele: „atingerea și menținerea unei stări de conservare favorabilă prin asigurarea habitatelor naturale reofile și a mărimii populațiilor de lostriță din râurile de refugiu din România”; „asigurarea conectivității habitatelor populate și a calității genetice a populației de lostriță la nivel național”; „creșterea efectivelor populaționale ale speciei, prin reproducere artificială și repopulări”; „**fundamentarea măsurilor de management**”; și **respectiv** „educare, informare și comunicare cu privire la importanța lostriței pentru biodiversitate și managementul speciei la nivel local, regional și național”.

¹² Petru M. Bănărescu, *Hucho hucho în Cartea roșie a vertebratelor din România*, edit. Nicolae Botnarciuc și Victoria Tatole, București, 2005, p. 226.

¹³ Andrada Ihuț, Andreas Zitek, Steven Weiss, Clemens Ratschan, Georg Holzer, Thomas Kaufmann, Daniel Cocan, Radu Constantinescu, Vioara Mireșan, *op. cit.*, p. 88 col. 1.

¹⁴ Planul național de acțiune pentru conservarea lostriței – Hucho hucho –.

¹⁵ Potrivit Agenției Europene de Mediu, la nivelul întregii uniuni au fost desemnate 88 de situri Natura 2000 pentru această specie (informații accesibile pe pagina oficială <https://eunis.eea.europa.eu/species/514#protected>. Accesate la data de 6 aprilie 2023).

¹⁶ Planul național de acțiune pentru conservarea lostriței – Hucho hucho –.

¹⁷ *Idem*.

aderat încă din anul 1993¹⁸, include specia în Anexa nr. III (Specii de faună protejate). Cele mai importante angajamente ale părților contractante ale Convenției privitoare la speciile incluse în această anexă vizează luarea măsurilor legislative și administrative adecvate și necesare pentru protejarea lor, reglementarea exploataării în vederea menținerii acestor populații în afara oricărui pericol, interzicerea utilizării „tuturor mijloacelor neselective de capturare și de ucidere și a mijloacelor susceptibile să ducă pe plan local la dispariția sau să tulbure grav liniștea populațiilor unei specii, în special a mijloacelor enumerate în anexa nr. IV”¹⁹.

În dreptul european, Directiva 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică (Directiva Habitate)²⁰, care a fost adoptată în vederea implementării Convenției de la Berna, fiind structurată și uzitând un limbaj similar acesteia din urmă²¹, include specia lăstărie în Anexele II (Specii animale și vegetale de interes comunitar a căror conservare necesită desemnarea unor arii speciale de conservare) și V (Specii de animale și de plante de importanță comunitară ale căror prelevare în natură și exploatare pot face obiectul unor măsuri de gestionare). În prezent, Directiva Habitate este transpusă total în dreptul românesc²².

¹⁸ Legea nr. 13 din 11 martie 1993 pentru aderarea României la Convenția privind conservarea vieții sălbatice și a habitatelor naturale din Europa, adoptată la Berna la 19 septembrie 1979 (M. Of. nr. 62 din 25 martie 1993).

¹⁹ Art. 7 alin. (1) și (2), art. 8 din Convenția privind conservarea vieții sălbatice și a habitatelor naturale din Europa.

²⁰ J.O.C.E., seria L, nr. 207 din 22 iulie 1992, p. 7.

²¹ Yaffa Epstein, *The Habitats Directive and Bern Convention: Synergy and Dysfunction in Public International and EU Law*, Georgetown International Environmental Law Review, vol. 26 (2014), nr. 2, p. 149.

²² Transpunerea s-a realizat, în principal, prin următoarele acte normative: O.U.G. nr. 57/2007, Legea vânătorii și a protecției fondului cinegetic nr. 407/2006 (M. Of. nr. 944 din 22 noiembrie 2006), cu modificările și completările ulterioare, Ordonanța de urgență nr. 195/2005 privind protecția mediului (M. Of. nr. 1196 din 30 decembrie 2005), aprobată prin Legea nr. 265/2006 (M. Of. nr. 586 din 6 iulie 2006), Ordinul ministrului mediului și dezvoltării durabile nr. 1964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România (M. Of. nr. 98 din 7 februarie 2008), cu modificările și completările ulterioare, Ordinul ministrului mediului și dezvoltării durabile nr. 410/2008 pentru aprobarea Procedurii de autorizare a activităților de recoltare, capturare și/sau achiziție și/sau comercializare, pe teritoriul național sau la export, a florilor de mină, a fosilelor de plante și fosilelor de animale vertebrate și nevertebrate, precum și a plantelor și animalelor din flora și, respectiv, fauna sălbatică și a importului acestora (M. Of. nr. nr. 339 din 1 mai 2008), cu modificările și completările ulterioare, Ordinul ministrului mediului nr. 979/2009 al Ministrului Mediului privind introducerea de specii alohtone, intervențiile asupra speciilor invazive, precum și reintroducerea speciilor indigene prevăzute în anexele 4A și 4B la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57 din 20 iunie 2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice (M. Of. nr. 500 din 20 iulie 2009), cu modificările și completările ulterioare, Ordinul ministrului mediului și pădurilor nr.19/2010 pentru aprobarea Ghidului metodologic privind evaluarea adecvată a efectelor potențiale ale planurilor sau proiectelor asupra ariilor naturale protejate de interes comunitar (M. Of. nr. 82 din 08 februarie 2010), cu modificările și completările ulterioare.

3. Protecția speciei în România

Deși protecția lostriței a constituit o preocupare majoră a legislației halieutice românești încă din perioada ei de pionierat²³, demersul a fost vădit viciat fie de inadecvarea măsurilor adoptate²⁴, fie de carențele de implementare.

Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice²⁵, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011²⁶, cu modificările și completările ulterioare, include lostrița în anexele nr. 3 (Specii de plante și de animale a căror conservare necesită desemnarea ariilor speciale de conservare și a ariilor de protecție specială avifaunistică) și 4B (Specii de interes național, Specii de animale și de plante care necesită o protecție strictă).

În principal, cu privire la speciile din anexa nr. 4B, care trăiesc atât în ariile naturale protejate, cât și în afara lor, sunt prohibite: „orice formă de recoltare, capturare, ucidere, distrugere sau vătămare a exemplarelor aflate în mediul lor natural, în oricare dintre stadiile ciclului lor biologic”; „perturbarea intenționată în cursul perioadei de reproducere, de creștere, de hibernare și de migrație”; „deteriorarea și/sau distrugerea locurilor de reproducere ori de odihnă”; și „deținerea, transportul, vânzarea sau schimburile în orice scop, precum și oferirea spre schimb sau vânzare a exemplarelor luate din natură, în oricare dintre stadiile ciclului lor

²³ Legea asupra pescuitului (promulgată prin Înalțul decret regal nr. 3.904 din 7 octombrie 1896 și publicată în M. Of. nr. 153 din 10 octombrie 1896) și Regulamentul ei (promulgat prin Înalțul decret regal nr. 2668 din 14 iulie 1897 și publicat în M. Of. nr. 109 din 15 august 1897 și cu rectificările din M. Of. nr. 110 din 17 august 1897) instituiau interdicția pescuitului lostriței de la 1 martie și până la 1 iunie, o dimensiune minimă a capturii de 40 cm., speciei profitându-i și unele măsuri de protecție generale instituite în favoarea tuturor speciilor de pești și viețuitoare acvatice, cum ar obligativitatea eliberării exemplarelor sub dimensiunea legală sau interdicția capturării puietului.

Aceste măsuri constituie fundamentul protecției a speciei, fiind reluate, cu variațiuni (e.g. dimensiunea minimă a capturilor va crește, începând cu anul 1938, la 60 cm., pentru ca, începând cu anul 1974, să fie stabilită la 65 cm.) în actele normative ulterioare. În timp, noi măsuri de protecție și conservare a speciei vor fi legiferate. În ceea ce ne privește considerăm că, de departe, cele mai importante inovații legislative o constituie interzicerea pescuitului fără autorizație specială emisă de ministerul de resort și înființarea de stațiuni pentru producerea puietului de lostriță. Pentru amănunte se pot consulta: Legea privitoare la pescuitul în apele de munte (M. Of. nr. 218 din 20 septembrie 1938), Decretul Marii Adunări Naționale nr. 76/1953 cu privire la economia vânatului și pescuitului în apele de munte (B. Of. nr. 7 din 23 februarie 1953), Instrucțiunile privind regulile de pescuit aprobate prin Hotărârea Consiliului de Miniștri nr. 525 din 16 aprilie 1954 (publicată în Colecția de Hotărâri ale Consiliului de Miniștri nr. 22 din 21 aprilie 1954), Legea nr. 12/1974 privind piscicultura și pescuitul (B. Of. nr. 106 din 30 iulie 1974) și Legea nr. 192/2001 privind fondul piscicol, pescuitul și acvacultura (M. Of. nr. 200 din 20 aprilie 2001).

²⁴ E.g., abia din anul 1974, dimensiunea minimă admisă a capturilor privea exemplare mature sexual și care ar fi fost posibil ca, până la data capturării lor, să se fi reproducut contribuind astfel la menținerea unei stări de conservare adecvate a speciei.

²⁵ M. Of. nr. 442 din 29 iunie 2007.

²⁶ M. Of. nr. 262 din 13 aprilie 2011.

biologic”²⁷. Derogări de la aceste interdicții pot fi stabilite „cu condiția să nu existe o alternativă acceptabilă, iar măsurile derogatorii să nu fie în detrimentul menținerii populațiilor speciilor respective într-o stare de conservare favorabilă în arealul lor natural”, în situațiile limitativ prevăzute de lege²⁸.

Totodată, lostrița se numără printre speciile cărora le sunt aplicabile reglementările privitoare la sistemul de monitorizare a capturilor și uciderilor accidentale, menite să semnaleze autorității publice centrale pentru protecția mediului și pădurilor necesitatea adoptării unor măsuri suplimentare de cercetare sau de conservare, pentru a se asigura că uciderile ori capturile accidentale nu au un impact negativ foarte puternic asupra speciilor respective²⁹.

4. Răspunderea juridică pentru încălcarea normelor de protecție a lostriței

4.1. Răspunderea penală. Art. 52 alin. (1) lit. d) și g) teza II sancționează ca infracțiuni și pedepsesc, cu pedeapsa principală a închisorii de la 3 luni la un an sau cu amenda penală, „nerespectarea prevederilor art. 33 alin. (1) (...)”, precum și „(...) pentru cazurile în care se aplică derogări, conform prevederilor art. 38, prelevarea, capturarea sau uciderea speciilor prevăzute în anexele nr. (...) 4B cu metodele sau mijloacele prevăzute în anexa nr. 6”. Săvârșirea din culpă a acestor fapte se sancționează cu amenda penală.

Ordonanța de urgență a Guvernului nr.23/2008 privind pescuitul și acvacultura³⁰, aprobată prin Legea nr. 317/2009³¹, cu modificările și completările ulterioare, conține numeroase sancțiuni de natură penală aplicabile, în principiu, tuturor speciilor de pești, prin urmare și lostriței³², cum ar fi: „distrugerea icrelor

²⁷ Art. 33 alin. (1) lit. a), b), d) și f) din O.U.G. nr. 57/2007.

²⁸ Art. 38 din O.U.G. nr. 57/2007.

E.g., prin Ordinul ministrului mediului și schimbărilor climatice nr. 1624/2014 privind aprobarea derogării în scop științific pentru unele specii de pești (M. Of. nr. 730 din 7 octombrie 2014) s-a aprobat capturarea, transportul, deținerea și eliberarea ulterioară a unui număr de exemplare din specii de pești de pe cursul râului Siret și principalii săi afluenți din județele Suceava, Neamț și Harghita, printre care și 10 lostrițe.

²⁹ Art. 36 din O.U.G. nr. 57/2007.

³⁰ M. Of. nr. 180 din 10 martie 2008.

³¹ M. Of. nr. 708 din 21 octombrie 2009.

³² E.g., într-o speță, instanța de judecată pentru a condamna inculpații pentru fapta prevăzută și sancționată de art. 64 alin. (1) lit. b) din O.U.G. nr. 23/2008 [Următoarele fapte constituie infracțiuni și se pedepsesc cu amendă și interzicerea dreptului de a pescui pe o perioadă cuprinsă între un an și 3 ani: (...) pescuitul prin orice metode al reproducătorilor, în perioada de prohibiție, și distrugerea icrelor embrionate de pește în zonele de reproducere natural;], au reținut că „în drept, fapta inculpaților (...) care, în data de 25.04.2016, în jurul orei 11.00, au prins cu mâna din pârâul Răstolița o lostriță, specie protejată și în perioada de prohibiție întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de «Braconaj piscicol» (...)” (Judecătoria Reghin, sentința penală nr. 235/2017. Document extras din serviciul de informare Indaco Lege5 Online - Indaco Systems - www.lege5.ro. Accesat la data de 6 aprilie 2023).

embrionate de pește în zonele de reproducere naturală”; „reducerea debitului și a volumului de apă pe cursurile de apă, în scopul pescuitului ilegal”; „procesarea, fără drept, a produselor obținute din pescuit sau acvacultură”; „deținerea, transportul sau comercializarea fără documente legale a peștelui și altor viețuitoare acvatice obținute din pescuit ori produselor din pește (...)”; „pescuitul cu jașca, cu ostia, sulia, țepoaica și cu orice alte unelte înțepătoare sau agățătoare, prin greblare sau harponare”; „pescuitul cu alte unelte sau scule neautorizate”; „pescuitul electric, deținerea aparatelor și dispozitivelor care distrug resursele acvatice vii prin curentare, pescuitul cu materiale explozive, pescuitul cu substanțe toxice și narcotice de orice fel, precum și folosirea armelor de foc în scopul omorării peștilor sau altor viețuitoare acvatice”³³.

În considerația obiectivului nr. 3 [„Creșterea efectivelor populaționale ale speciei, prin reproducere artificială și repopulări”] al Planului național de acțiune pentru conservarea lostriței – *Hucho hucho* –, în condițiile în care în mod tradițional în legislația halieuristică lostrița și sturionii au beneficiat de un tratament similar³⁴ considerăm că se impune revenirea la această abordare și prin urmare propunem de lege ferenda modificarea art. 65 alin. (1) lit. c) din O.U.G. nr. 23/2008, după cum urmează: „Următoarele fapte constituie infracțiuni și se pedepsesc cu închisoare de la 6 luni la 3 ani și interzicerea dreptului de a pescui o perioadă cuprinsă între un an și 3 ani: (...) pescuitul, deținerea, transportul, comercializarea sturionilor și lostrițelor capturate pe teritoriul României din habitatele piscicole naturale, precum și a produselor și subproduselor obținute din aceștia, fără respectarea prevederilor legale în vigoare, cu excepția celor proveniți din acvacultură, pentru care se face dovada originii prin documente și marcaje justificative legale”.

Totodată reiterăm opinia exprimată în trecut în legătură cu alte specii listate în anexele nr. 4 A și B din O.U.G. nr. 57/2007 și anume că faptele prevăzute și sancționate de O.U.G. nr. 23/2008, se vor afla în concurs ideal cu fapta prevăzută și sancționată de art. 52 alin. (1) lit. d) din O.U.G. nr. 57/2007³⁵.

³³ Art. 64 lit. b) teza II, c), f), h), j), l) și art. 65 alin. (1) lit. a) din O.U.G. nr. 23/2008.

³⁴ E.g., art. 62 alin. (1) lit. b) și c) din Legea nr. 192/2001: „Constituie infracțiuni și se pedepsesc cu închisoare de la 5 ani la 10 ani următoarele fapte: (...) pescuitul sturionilor sau al lostriței sub dimensiunile legale în alt scop decât de repopulare; (...) deținerea, transportul sau comercializarea sturionilor, icrelor negre sau lostriței, fără documente legale”; art. 10 lit. b) din Legea nr. 12/1974: Ministerul Agriculturii, Industriei Alimentare și Apelor și Ministerul Economiei Forestiere și Materialelor de Construcții răspund de protecția și dezvoltarea speciilor valoroase de pești - sturioni, scrumbie de Dunăre, chefal și lostriță - și vor adopta tehnologii moderne de creștere, bazate pe studii și cercetări științifice, în care scop vor lua măsuri pentru: (...) înființarea de stațiuni pentru producerea puietului de sturioni și de lostriță”.

³⁵ Pentru amănunte a se vedea Mihai-Bogdan Ionescu-Lupeanu, *Contribuții la studiul regimului juridic al sturionilor în România* în volumul *Conferința studenților, masteranzilor și doctoranzilor în drept (Sibiu, 3 iunie 2022)*, Ed. Universul Juridic, București, 2022, p. 631; Mihai-Bogdan Ionescu-Lupeanu, *Regimul juridic al faunei sălbatice terestre și acvatice pe plan național și internațional*, Ed. Hamangiu, București, 2022, pp. 229-230.

4.2. Răspunderea contravențională. Ca și în cazul ilicitului penal, numeroase prevederi ale O.U.G. nr. 57/2007 și ale O.U.G. nr. 23/2008, fără a fi fost redactate în vederea sancționării atingerilor aduse acestei specii, ci în general faunei sălbatice sau unui grup de specii (salmonide), contribuie la protecția juridică a exemplarelor din specia lostrită.

Art. 63 lit. i) din O.U.G. nr. 23/2008 constituie singura normă sancționatoare dedicată în exclusivitate acestei specii. Astfel, „pescuitul lostritei” este sancționat contravențional cu amenda de la 4.000 la 8.000 de lei³⁶.

4.3. Răspunderea civilă este – teoretic – posibilă în toate formele ei, neexistând vreo limitare legală în materie, însă, în condițiile în care la momentul de față nu mai este operațională nici una dintre amenajările piscicole specializate în reproducerea și creșterea lostritelor, nemaexistând exemplare de lostrită în captivitate³⁷, apreciem că, în practică, răspunderea contractuală este exclusă, în vreme ce răspunderea civilă delictuală, deși *de jure* existența sa de sine stătătoare, nu este exclusă, va fi subsidiară uneia dintre celelalte forme de răspundere juridică (contravențională sau penală³⁸).

Pentru celeritatea actului de justiție, în considerația statutului său de specie strict protejată și al costurilor inerente acțiunilor de protejare și conservare a acestei specii, considerăm că se impune stabilirea valorii de despăgubire în cazul unor fapte ilicite pentru speciile la care pescuitul este interzis printr-un act normativ cu putere de lege, precedentul fiind oferit de Anexa nr. 2 a Legii vânătorii și protecției fondului cinegetic nr. 407/2006, cu modificările și completările ulterioare.

5. Concluzii și propuneri de lege ferenda. Considerăm pe de-o parte, că opinia exprimată de către noi în trecut referitor la alte specii de faună sălbatică listate în anexele nr. 4 A și B din O.U.G. nr. 57/2007 își găsesc aplicarea și în cazul lostritei: recte faptele prevăzute și sancționate ca infracțiuni de O.U.G. nr. 23/2008 se vor afla în concurs ideal cu fapta prevăzută și sancționată de art. 52 alin. (1) lit. d) din O.U.G. nr. 57/2007, pe de altă parte, în materia răspunderii civile, care la momentul de față, în practica judiciară, este subsidiară răspunderii penale sau contravenționale considerăm că se impune stabilirea valorii de despăgubire în

³⁶ În considerația interdicției, pentru întâia dată în legislația halieuristică românească nu este stabilită dimensiunea minimă a exemplarelor din specia lostrită care pot fi capturate din mediul acvatic [Art. 4 din Ordinul nr. 342/2008 privind dimensiunile minime individuale ale resurselor acvatice vii din domeniul public al statului, pe specii, care pot fi capturate din mediul acvatic (M. Of. nr. 410 din 2 iunie 2008): „Speciile de pești nenominalizate în anexă nu sunt restricționate la pescuit în funcție de dimensiunea minimă, cu excepția sturionilor și lostritei, care sunt interziși la pescuit”].

³⁷ Planul național de acțiune pentru conservarea lostritei – Hucho hucho –.

³⁸ E.g., în speța expusă la nota de subsol nr. 29, în temeiul art. 25 și 397 C. proc. pen. raportat la art. 1.349 C. civ., instanța de judecată a obligat inculpații să achite părții civile, recte Agenției Naționale de Pescuit și Acvacultură, suma de 2.500 de lei reprezentând contravaloarea lostritei.

cazul unor fapte ilicite pentru speciile la care pescuitul este interzis printr-un act normativ cu putere de lege, precedentul fiind oferit de Anexa nr. 2 a Legii vânătorii și protecției fondului cinegetic nr. 407/2006.

În considerația obiectivelor Planului național de acțiune pentru conservarea lostriței - Hucho hucho - și al tratamentului similar conferit în mod tradițional de legislația halieutică lostriței și sturionilor am considerat necesară revenirea la această abordare a problematicii și, în considerația valorii sociale apărute, am propus ca și lostrița să constituie obiect material al infracțiunii prevăzută și sancționată de art. 65 alin. (1) lit. c) din O.U.G. nr. 23/2008, sens în care am avansat și propunerea noastră de lege ferenda.